

TAČKA 2. INFORMACIJA O MINIMALNOJ PLATI

Shodno zaključcima sa sjednice Ekonomsko-socijalnog vijeća koja je održana 01.12.2025.godine održana su dva sastanka interne Radne Grupe za pregovore vezano za utvrđivanje minimalne plate za 2026. godinu. Ispred Udruženja poslodavaca u FBiH sastanku su ispred Udruženja poslodavaca prisustvovali predsjednik Nihad Imširović, podpredsjednik Mujo Hasić i direktor Mario Nenadić. Na sastancima su isključivo izneseni zaključci Upravnog odbora UPFBiH, pridržavanje važeće Uredbe i metodologije.

Na sjednicama radne grupe Vlada i Udruženje poslodavaca iznijeli su identične prijedloge. Sindikat je na prvoj sjednici izašao sa prijedlogom 1.200. 1.400 1.500 i 1.600 KM prema školskoj spremi. Na drugom sastanku Sindikat je odustao od svog prvobitnog prijedloga po školskoj spremi i ostali pri prijedlogu da minimalna plata za 2026. godinu iznosi 1. 120,00 KM odnosno 70% od prosječne plate.

Zaključeno je da se Ekonomsko-socijalnom vijeću za teritoriju FBiH proslijedi zaključak o stavovima socijalnih partnera kako bi ESV donio svoju Odluku o minimalnoj plati za 2026. godinu na sjednici 18.12.2025. godine. Članovi ESV i Radne grupe pridržavali su se zaključka sa sjednice ESV-a da će isključivo predsjedavajući ESV informirati javnost o toku pregovora. Na sjednici ESV-a održanoj 01.12.2025. članovi ESV-a obaviješteni su o Odluci Vlade da se neće produžavati Uredba o mjerama finansijske pomoći za očuvanje radnih mjesta u Federaciji BiH za 2025. godinu i Uredba o mjeri finansijske pomoći u niskoakumulativnim djelatnostima u FBiH u cilju podržavanja postojećih radnih mjesta za 2025. godinu, a da se će se do kraja pregovora odnosno do nove sjednice zauzeti stav o produženju Uredbe o isplati pomoći radnicima od strane poslodavca.

Prijedlog zaključka je da na zakazanoj sjednici ESV-a 18.12.2025.godine delegacija ESV-a ispred poslodavaca zastupa i dalje stav kao i tokom pregovora tj:

- 1) utvrđivanje minimalne plate za 2026. godinu u skladu sa važećom Uredbom i metodologijom

- 2) u prijedlogu zaključaka ESV-a zatražiti i zadržavanje produženje važenja Uredbe o isplati pomoći radnicima od strane poslodavca tj. prava na neoporezivu isplatu na ime pomoći radnicima.

Kako je Stručna služba i rukovodstvo Udruženja uložilo izuzetan trud u pripremi materijala za sudjelovanje u raspravama po pitanju minimalne plate dostavljamo Vam radne materijale za Vaše redovno upoznavanje i korištenje.

UVODNE NAPOMENE

ZA 1. SASTANAK RADNE GRUPE EKONOMSKO SOCIJALNOG VIJEĆA SA ZADATKOM USAGLAŠAVANJA I PRIPREME PRIJEDLOGA MINIMALNE PLATE ZA 2026.GODINU

Poštovani predsjedniče ESV, članovi radne grupe ispred naših socijalnih partnera,

pozdravljam Vas ispred **reprezentativnog Udruženja poslodavaca u FBiH** i na početku izražavam veliku **odgovornost** za zadatke i obaveze za koje smo zaduženi ispred svake od grupacija – socijalnih partnera (vlasti, sindikata, poslodavaca), pa tako i skupa ispred ESV-a.

Ispred poslodavaca prenosim stav da je **metodologija za početak razgovora i nadam se pripremu konačnog usaglašenog prijedloga**, koju ćemo primijeniti ove godine **unaprijeđena** u odnosu na prošlogodišnju. Veliki je iskorak što smo očigledno primjenjujući prošlogodišnja iskustva, **ove godine odgovornije pristupili ovom reкао bih najvažnijem zadatku socijalnih partnera u poslovnoj godini** i dogovorili jedan **sistematičan, transparentan i na bazi objektivnih podataka programiran i vremenski ograničen zadatak**.

Na posljednjoj sjednici ESV koja je održana prije sedam dana utvrđena je struktura radne grupe i dogovoreno da će ona početi sa radom u roku od par dana. Vidimo da se taj zaključak poštuje i zahvalni smo na tome!

Drugi zaključak sa sjednice je da će **informacije sa i inače po ovom pitanju do njegovog definiranja davati isključivo Predsjednik ESV-a, gospodin Čengić.**

Tu nismo zadovoljni , jer je treći socijalni partner – sindikat, dužan sam to reći, **grubo je povrijedio zaključak ESV-a smatramo da je to loš potez, da ne vodi ka konstruktivnim razgovorima i zaključcima, što je stvorilo pritisak u javnosti i razvilo izuzetno nerealna i „napuhana“ očekivanja .**

To nije u skladu sa principima socijalnog dijaloga.

Sa druge strane, **nigdje u medijima nećete naći izjavu bilo kojeg člana ESV-a, niti službenu izjavu Udruženja poslodavaca.** Također nismo vidjeli nijednu **izjavu predstavnika vlasti po ovom pitanju.** Je li mislite da nismo imali šta govoriti o ovom pitanju ???

Izjave predstavnika sindikata, stvorile su **krivu sliku u javnosti, pa rekao bih i nerealna očekivanja** prije svega predstavnika radnika. **Takvo ponašanje, suprotno dogovoru socijalnih partnera na ESV nije bio dobar uvod u naš rad!**

Predsjedniče molim Vas da osigurate realizaciju zaključaka onako kako su dogovoreni, a ovo napominjem iz razloga jer svi mi iza sebe imamo ogromnu masu onih koji su od nas očekivali i očekuju vijesti, prijedloge i informacije, pa ako hoćete i pritiske na druge socijalne partnere s ciljem što boljeg pozicioniranja na početku pregovora. **To nije fer i nije dobar početak niti uvod u pregovore !**

Mi smo na dnevnoj bazi odbijali desetine medijskih kuća, pozive za intervju, informacije, saopćenja i dr. Nećete koliko god guglali naći izjavu predstavnika Udruženja i zbog svih ovih činjenica, **zadužen sam danas da Vas kao predstavnik Udruženja danas obavijestim o ovome i da zatražim da se u nastavku rada posebno nakon prvog sastanka kada ćemo otvoriti određena pitanja suzdržimo daljih izjava, osim ako se drugačije dogovorimo !**

U suprotnom kada čujemo prvu izjavu nekoga od socijalnog partnera i mi poslodavci, otvoriti ćemo veliku javnu kampanju što bi **smatramo uskratilo mogućnost dogovora oko ovih pitanja.** Ne vjerujem da tražimo previše niti nešto što je neuobičajeno.

Iako nismo javno o tome govorili **za početak rada na utvrđivanju minimalne plate poslodavci su se više nego ozbiljno i sistematično pripremali i pripremili!**

Obišli smo teren, održali više sastanaka Upravnog odbora, i to u proširenom sastavu kojima su prisustvovali i članovi ESV-a i pojedinih grupacija i proveli druge interne konsultacije u skladu sa našim statutom.

Vjerujem da ove moje uvodne napomene nisu narušile raspoloženje i spremnost članova radne grupe za stručan, savjestan i odgovoran rad, pa bih ja u okviru ovog mog prvog javljanja, dao i odgovarajuće **generalne napomene koje smo po našem mišljenju dužni sagledati u kreiranju prijedloga:**

- Prvo, obavještavam Vas da smo kroz rad naše **Stručne službe i upravljačkih struktura, u Udruženje kreirali jedan vrlo jednostavan, pregledan i čitljiv materijal koji sadrži i odgovarajuće prijedloge i službene stavove Udruženja poslodavaca po pitanju utvrđivanja iznosa najniže plaće za 2026. godinu**, što je službeni naziv za ono što svi označavamo kao minimalna plata. **Materijal ću kada dođemo do razmatranja konkretnih prijedloga, obrazložiti i uložiti u zapisnik kao naše službene stavove.** Prije nego što kratko predstavim materijal i prije nego što vidim da li su i drugi socijalni partneri pripremili svoje prijedloge, dat ćemo još par uvodnih napomena:
- **Službeni predstavnici poslodavaca u ovoj radnoj grupi, nemaju ovlaštenja da proizvoljno, bez odgovarajućih procjena i važeće metodologije kreiraju i predlažu bilo kakva druga rješenja**, jer velika je ovo odgovornost, ponovo naglašavam!
- Sve što predlažemo **mora biti zasnovano na vrlo jasnoj i transparentnoj fiskalnoj procjeni**, kako u pravnim subjektima poslodavcima, tako i resoru javnih finansija.
- **Nemamo pravo na neodgovorno ponašanje, nemamo pravo na rizike, nemamo pravo na greške i loše procjene. Mi smo zato prijedlog opismenili.**
- **Minimalna plata nije samo osnov neto primanja radnika.** Povećanje minimalne plate nužno dovodi do povećanja iste i u privatnom i u javnom sektoru. **To su ogromna sredstva i u većini ih zarađuje realni sektor stoga se ti kapaciteti moraju vrlo odgovorno i pažljivo procijeniti.** U materijalima smo iskazali određene procjene tj šta bi značilo povećanje minimalne plate u određenim iznosima u odnosu na broj minimalnih plata isplaćivan u 2025. godini i koje bi to prije svega direktne posljedice imalo na daljnje poslovanje u realnom sektoru.
- Indirektno vezana pitanja i povećanja rashoda po ovom osnovu vezana su za : **ogromna povećanja socijalnih davanja u FBiH** koja se prema zakonima usklađuju sa prosječnom platom, što podrazumijeva naknade za nezaposlene, prava socijalnih kategorija o čemu treba zatražiti **detaľnu fiskalnu procjenu ovakvih odluka**, prije svega Ministarstva za rad i socijalnu politiku i Ministarstva finansija.
- **Povećanjem minimalne plate automatski rastu i sve druge, pa tako i prosječna plaća, a to indirektno vuče i povećanje određenih drugih primanja radnika u radnopravnom odnosu (prevoz, topli obrok, regres, naknade za otežane uvjete rada,**

noćni, rad praznikom, prekovremeni rad...). Sve ovo poslodavca jako puno košta. Imamo li procjenu, a odgovor je nemamo koji su to okviri koji realni sektor treba zaraditi kako bi se odgovorilo na ova prava radnika.

- **Većina navedenih i drugih troškova poslodavca u slučaju rasta prosječne plate direktno se odražavaju i na primjenu kolektivnih ugovora**, a o tome ću govoriti kada budem predstavljao prijedlog. I to je kao i većina drugih stvari koje spominjem, jasno pojašnjeno i obrazloženo u našem dokumentu tj prijedlogu .
- Paralelno sa ogromnim očekivanjima podsjećam vas da je **31.12.2024. minimalna plaća za 2025. godinu porasla za 61,5%**.
- Nakon povećanja od 61,5% vlast je reagirala sa smanjenjem doprinosa, **zbirna stopa smanjenja od polovine godine za 5,5%** što nije amortizovalo udar na poslodavce povećanjem od 61,5%
- U postojećim okolnostima **poslodavci su veoma zahvalni i podržavaju vladine mjere realizirane kroz tri uredbe, a kojima se interventno djeluje i olakšava poslovanje poslodavaca. Bez obzira što te mjere tek „ublažile“ prošlogodišnje povećanje od 61,5%.**
- **Najavljena i očekivana rasterećenja koja su tada ocijenjena kao realna da bi osigurali rad poslodavaca u realnom sektoru nisu se nažalost desila** niti su stvorene pretpostavke da se i u narednih godinu dana desi rasterećenje privrede. Jasno je da ovdje mislimo na donošenje **Zakona o fiskalizaciji transakcija** i početak njegove korektne primjene i postizanje efekata.
- **Nije došlo gotovo do nikakvih smanjenja parafiskalnih nameta.**
- **Nije došlo do smanjenja, naprotiv proširilo se sivo tržište** (službeni podataka je da od ukupnog tržišta sivo tržište obuhvata 18,6 %, a neslužbeno procjene govore i o jednoj četvrtini od ukupnog tržišta, pripada sivom tržištu, što je ogromna nelojalna konkurencija „legalnim“ poslodavcima i ujedno ogroman izazov za vlasti da „pokupi“ ovaj dio rasutih potencijalnih javnih prihoda.
- **Bolovanje radnika je i dalje veliki teret u poslovanju. Ništa se ne mjenja unatoč obećanjima koja se godinama daju.** Vjerujem da je ovo jako poznato, često o tome pišemo i govorimo !
- **Porastao broj zaposlenih u javnom sektoru**, pa time i troškovi u javnom sektoru. Ko to plaća !
- **Jako se komplicira i usložnjava poslovanje na ino tržištima, posebno EU** zbog sporog ili gotovo nikakvog napretka u rješavanju ovih pitanja . Npr. od 01.januara primjenjuje se **CBAM** politika tj porez na „prljavu energiju“ što će kompanije izvoznike i njihove vezane kooperantske kompanije dovesti u novi težak i nekonkurentan položaj .**Digitalizacija** u bankarskom, monetarnom pogledu nije napravila neophodan iskorak. Nemamo nikakvu viziju šta će se po ovim pitanjima u narednom periodu dešavati.
- Ponovno je **porasla cijena energenata (struja) od 7 do 22%.**
- **Nemamo osiguran pristup međunarodnim, posebno EU fondovima** koje privreda u EU obilato koristi, a zbog čega smo i dodatno nekonkurentni.

Također, napominjemo da povećanje minimalne plate koja višestruko premašuje rast produktivnosti i BDP-a je protivno načelu ekonomske održivosti iz ILO Konvencije 131 i praksi EU zemalja, gdje se minimalna plata prilagođava **postepeno** i u korelaciji s produktivnošću i konkurentnošću.

Član 3. Konvencije definiše da „Elementi koji se uzimaju u obzir pri određivanju nivoa minimalnih plata trebaju u skladu s nacionalnom praksom i uslovima uključivati:

(a) potrebe radnika i njihovih porodica, uzimajući u obzir opći nivo plate u zemlji, troškove života, beneficije socijalne sigurnosti i relativne životne standarde drugih socijalnih grupa;

i

(b) ekonomske faktore, uključujući zahtjeve ekonomskog razvoja, nivo produktivnosti i poželjnost postizanja i održavanja visokog nivoa zaposlenosti.”

U smislu svega navedenog u prethodnim alinejama pozivamo na objektivan, transparentan dijalog i rad, da svoje prijedloge donosimo na bazi jasnih i mjerljivih kriterija, a prije svega finansijskih i fiskalnih pokazatelja i procjena.

Sve što sam ovdje samo spomenuo, u našem materijalu argumentovano je službenim podacima u FBiH što naravno očekujemo i od svih članova radne grupe danas.

Što se mene tiče u uvodu sam imao potrebu i obavezu da vam skrenem pažnju na ove realnosti i unaprijed smo zahvalni da čujemo i stavove drugih socijalnih partnera.

Institut minimalne plate

Minimalna plata predstavlja ključni ekonomski instrument kojim se nastoji osigurati dostojanstvena zarada radnicima, ali istovremeno izaziva različite reakcije u poslovnim sektorima. Zbog toga visina minimalne plate nerijetko može da prouzrokuje niz negativnih ekonomskih efekata, čiju cijenu na kraju najviše plaća upravo radnik.

Ujedno, efekti politike minimalne plate nisu univerzalni za sve zemlje i zavise od brojnih ekonomskih, institucionalnih i strukturnih faktora u zemljama gdje se minimalna plata zakonski uređuje pa tako i u BiH. Umjesto jedinstvenog pristupa, preporučuje se pažljivo prilagođavanje ove politike specifičnim uslovima svake zemlje tako i naše i stalno praćenje njenih socio-ekonomskih posledica.

Razlike u minimalnoj plaći zemalja ne odražavaju samo njihove politike minimalne plaće nego i, u velikoj mjeri, razlike u stupnju ekonomskog razvoja zemalja i prosječne veličine njihovih plaća. Kad se nastoji ocijeniti nivo minimalne plaće u odnosu na ekonomske i socijalne okolnosti zemlje, koristi se relativne mjere (ILO, 2020).

Treba biti oprezan kod međunarodnih poređenja, jer se zemlje razlikuju kako po strukturi tržišta rada, tako i po načinu izračuna prosječne/medijalne plaće. Uporedo, ima još dosta zemalja koje imaju više minimalnih satnica. Stoga je, kod utvrđivanja iznosa minimalne plate, nužno provesti dodatne analize uzimajući u obzir specifičnosti zemlje. (ILO, 2020).

Tržište rada u FBiH

Tržište rada u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH) karakterišu strukturne slabosti, relativno visoka nezaposlenost, izražena neaktivnost radne snage, niska produktivnost, veliki udio sive ekonomije i izražene razlike između formalnog i neformalnog sektora.

Iako je zabilježen postepen rast zaposlenosti u prethodnim godinama, stopa nezaposlenosti je i dalje visoka, posebno među mladima (15–24 godine), gdje premašuje 30%. Visok udio dugoročne nezaposlenosti dodatno usložnjava problem jer ukazuje na strukturne slabosti – neusklađenost između ponude i potražnje za radnom snagom, kao i neusklađenost **sistema školstva sa potrebama tržišta rada**, te ograničene mogućnosti prekvalifikacije i dodatnog obrazovanja radnika.

Značajan broj radnika u FBiH zaposlen je u neformalnom sektoru, bez odgovarajućih radnih prava i socijalne zaštite. Ova pojava je posebno izražena u sektorima građevine, ugostiteljstva i poljoprivrede. Jedan od ključnih izazova tržišta rada u FBiH je neusklađenost obrazovnog sistema sa

potrebama tržišta rada. Iako postoji značajan broj visokoobrazovanih pojedinaca, mnogi se suočavaju s problemom nemogućnosti pronalaska posla u svojoj struci. Istovremeno, poslodavci često ukazuju na nedostatak kvalifikovanih radnika u tehničkim i zanatskim zanimanjima.

Politike zapošljavanja na nivou FBiH često su nedovoljno koordinisane i orijentisane ka kratkoročnim mjerama. Tržište rada u FBiH suočeno je s kompleksnim izazovima koji zahtijevaju strateški i koordinisan pristup između javnog, privatnog i civilnog sektora.

Ključni prioriteti trebaju biti smanjenje nezaposlenosti, suzbijanje sive ekonomije i jačanje institucionalnog kapaciteta za implementaciju aktivnih politika zapošljavanja. Bez sveobuhvatne i dugoročne reforme, tržište rada FBiH će teško ostvariti održiv rast i inkluzivnu zaposlenost.

Prekomjerna potrošnja u odnosu na proizvodnju

Prije razmatranja bilo koje politike, posebno politike minimalnih plaća treba imati u vidu činjenicu da **(F)BiH više troši nego što stvara**. To znači da (F)Bosna i Hercegovina nije sposobna, niti je u mogućnosti izvoziti dovoljno robe i usluga da pokrije svoje uvozne potrebe i da **trošimo više novca na uvoz nego što zarađujemo od izvoza**, pri tome obeshrabrujemo domaću proizvodnju.

Pokrivenost uvoza izvozom za deset mjeseci ove godine je iznosila 56,7%, dok je vanjskotrgovinski robni deficit iznosio 10 milijardi i 796 miliona KM. Ovom dinamikom 2025.godinu (F) BiH će završiti na cca 13 milijardi deficita, s tim da je jako nezadovoljavajuća činjenica da trgovinski deficit raste iz godine u godinu. Vanjskotrgovinski **deficit u 2024.godini je iznosio 12,6 milijardi KM u odnosu na 11,1 milijardu KM u 2023. godini**.

Jednostavno rečeno „jede se veći kolač od onog koji se napravi“. Pri tome se postavlja pitanje koliko ko dobiva od tog kolača, posebno u kontekstu davanja doprinosa stvaranju tog kolača.

Naime, velik je broj radnika javnog sektora s neefektivnim doprinosom u radu uz istodobno visoka primanja u odnosu na realni sektor, pa oni sa pozitivnijim doprinosima tj. radnici privatnog sektora imaju plaću nižu od svog doprinosa agregatnom dohotku.

Zaključak: Udio radnika s minimalnom plaćom u odnosu na ukupan broj radnika u FBiH je veći nego i u jednoj zemlji članici EU.

Petina ukupnog broja radnika odnosno trećina radnika privatnog sektora prima minimalnu plaću.

Komparativni prikaz minimalnih plaća u zemljama regije (2020-2025) I Index rasta minimalne plate u regiji (2020-2025)

Minimalna neto plata za 2025.godinu **u Federaciji BiH 1.000,00**, **u Srbiji iznosi 1.078 KM**, **u Crnoj Gori 1.173 KM (600 i 800 EUR)**, **u Hrvatskoj 1.467 KM**, **a u Sloveniji čak 1.760 KM**.

Razlike su još izraženije kada se **usporede prosječne plaće u 2025.godini prema posljedim podacima** : U Bosni i Hercegovini ona iznosi 1.585,00 KM, u Federaciji BiH iznosi 1.608 KM, dok je u Srbiji 1.821 KM, Crnoj Gori 1.985 KM, Hrvatskoj 2.847 KM, a u Sloveniji čak 3.114 KM.

Prema dostupnim podacima, **Federacija BiH je u zadnjih 5 godina ostvarila najveći nominalni rast minimalne plaće u regiji – čak 145,94% (sa NETO 406 KM u 2020 godini na 1.000 KM u 2025.godini)!**

- **Republika Srpska:** rast od 92,31% uz dogovorenu diferencijaciju po kvalifikacijama i fiskalne olakšice,
- **Hrvatska:** rast neto 73,61%
- **Slovenija:** rast 35,84%.
- **Srbija:** rast oko 47,63%.
- **Crna Gora:** rast 270%, ali uz porezno rasterećenje i drastično smanjenje doprinosa na plaće (u 2025 godini na 600 eur oko 90 EUR doprinosi i porezi a na 800 eura oko 125 eur-a poreza i doprinosa.
- **Sjeverna Makedonija:** rast 63,25%.
- **Albanija:** rast 53,7%.

Tabela 1

ZEMLJA	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Ukupan rast 2025/20
FEDERACIJA BIH	406,6	406,6	543	596	619	1000	145,94%
REPUBLIKA SRPSKA (RS)	520	540	590	700	900	900 NK 1.344,26	92,31%

REPUBLIKA HRVATSKA EUR BI	432	450	498	560	677	970	73,61%
SLOVENIJA EUR BI	940,58	1.024,24	1.074,43	1.203,36	1.253,90	1.277,72	35,84%
SRBIJA EUR NI	385– 443					459,20-528,08	47,63%
CRNA GORA EUR NI	222	250	450	450	600	600-800	270%
SJEVERNA MAKEDONIJA EUR NI	242,83	250	—		366,94	396,41	63,25%
ALBANIJA EUR NI	260	—	—	—	—	398	53,70%

Iz ovoga proizlazi da je Federacija BiH **apsolutni regionalni rekorder** po povećanju minimalne plaće, a pri tome je **realizovana samo I faza najavljenog poreskog rasterećenja, čime se Federacija BiH** trebala dovesti u balans u odnosu na zemlje okruženja i šire koje su istovremeno usklađivale rast minimalne plate sa smanjenjem fiskalnih troškova rada.

Dakle, ono što je jako bitnim za istaći jeste činjenica da su u svim drugim državama regiona, uporedo sa rastom minimalne plate, paralelno sprovedene fiskalne olakšice i diferencijacija po kvalifikacijama, dok je u FBiH rast realizovan uz naknadno i nezanatno smanjenje poreza i doprinosa (smanjenje zbirne stope od 5,5%), i uz određene ad hoc intervencije Vlade (uredbe o subvencioniranju), a što dodatno opterećuje poslodavce i umanjuje konkurentnost.

Prosječna godišnja stopa rasta u zemljama EU i zemljama Zapadnog Balkana

Zemlje su grupisane u 3 (tri kategorije):

MW > €1500 → zemlje s visokim minimalnim platama (npr. Luksemburg, Njemačka)

€1000 ≤ MW < €1500 → zemlje s umjerenim nivoom minimalne plate (npr. Slovenija, Španija)

MW < €1000 → zemlje s nižim minimalnim platama, među kojima su i zemlje Zapadnog Balkana

Tabela 2. prikazuje mjesečne BRUTO minimalne plate izražene u eurima za juli 2015. i juli 2025. godine, na osnovu podataka Eurostata.

U koloni prosječna godišnja stopa rasta prikazan je procentualni rast minimalne plate po godinama u posmatranom desetogodišnjem periodu.

Tabela 2.

Grupa zemalja	Zemlja	2015 (€)	2025 (€)	Prosječna godišnja stopa rasta (%)
MW > €1500	Luksemburg	1.923	2.704	3,5
	Irska	1.462	2.282	4,6
	Nizozemska	1.508	2.246	4,1
	Njemačka	1.444	2.161	4,1
	Belgija	1.502	2.112	3,5
	Francuska	1.458	1.802	2,1
€1000 ≤ MW < €1500	Španija	757	1.381	6,2
	Slovenija	791	1.278	4,9
	Poljska	418	1.100	10,2
	Litvanija	325	1.038	12,3
	Grčka	684	1.027	4,2
	Portugal	589	1.015	5,6
	Kipar	—	1.000	—
MW < €1000	Hrvatska	399	970	9,3
	Malta	720	961	2,9
	Estonija	390	886	8,6
	Češka	338	841	9,5
	Slovačka	380	816	7,9
	Rumunija	235	797	13,0
	Latvija	360	740	7,5
	Mađarska	333	727	8,1
	Bugarska	194	551	11,0
Zapadni Balkan i ostali	Crna Gora	288	670	8,8
	Srbija	236	618	10,1
	Sjeverna Makedonija	227	584	9,9
	Turska	425	558	2,8
	Albanija	157	408	10,0

	Moldavija	48	285	19,5
	Ukrajina	52	164	12,2

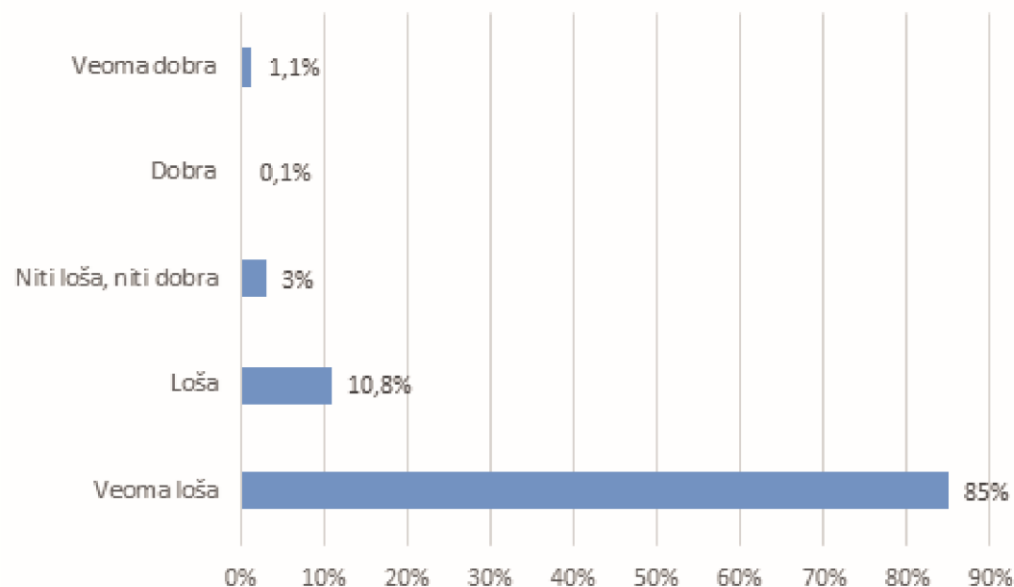
- Izvor: Eurostat (earn_mw_cur) – iznosi u eurima mjesečno i prosječna godišnja stopa rasta (%) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Minimum_wage_statistics

Na nivou Evrope, prosječna godišnja stopa rasta minimalne plaće u protekloj deceniji (2015–2025) iznosila je oko **6 %**, pri čemu su zemlje zapadne Evrope imale umjeren rast (3–4 %), dok su zemlje centralne, istočne i jugoistočne Evrope bilježile znatno dinamičniji rast (8–12 %).

Time se potvrđuje da Federacija BiH, teritorija s **najbržim rastom minimalne plaće u Evropi**, uz, ponavljamo, nedonošenje ili djelimično aktiviranje pratećih adekvatnih i strukturnih fiskalnih rasterećenja kakva su uvedena u državama EU i regije.

Percepcija odluke Vlade Federacije BiH o minimalnoj plati

U ovom dijelu namjera je komunicirati podatke do kojih se došlo istraživanjem, gdje se ispitalo **na koji način poduzetnici/ce percipiraju samu odluku Vlade** Federacije BiH o minimalnoj plati u 2025. godini. Na slici vidimo odgovore ispitanika/ca kroz stručno istraživanje, na pitanje o generalnoj ocjeni pomenute odluke. Može se vidjeti da **85% ispitanika/ca** odluku Vlade Federacije BiH **smatra veoma lošom**, a kumulativno čak 95,8% ispitanika/ca ima negativan stav o tome. **Samo 1,1% ispitanika/ca smatra da je ova odluka veoma dobra.**

Slika 3. Generalna ocjena odluke Vlade Federacije BiH

Ako **posmatramo preduzeća prema veličini**, negativna percepcija posljedica odluke o minimalnoj plati u FBiH je obrnuto srazmjerna veličini preduzeća. Utvrđeno je da se **stavovi ispitanika/ca koji dolaze iz velikih preduzeća statistički signifikantno razlikuju od stavova ispitanika/ca koji dolaze iz mikro, malih i srednjih preduzeća**, na način da velika preduzeća imaju manje negativan stav kada je riječ o posljedicama.

Očekivano, **stavovi ispitanika koji dolaze iz mikro, malih i srednjih preduzeća pokazuju da su oni daleko više zabrinuti** za posljedice odluke Vlade Federacije BiH o minimalnoj plati na njihovo vlastito poslovanje u odnosu na ispitanike/ce koji dolaze iz velikih preduzeća. Utvrđene su statistički značajne razlike između velikih preduzeća i ostalih posmatranih kategorija.

Posljedice povećanja minimalne plaće za 2025.godinu sa neto 619 na 1000 KM (61,6 %)

Minimalna plaća je važna sastavnica sistema socijalne zaštite usmjerena na zaštitu ranjivih skupina radnika i stanovništva, no postoje i rizici vezani za politiku minimalne plaće. S tim u vezi, je iznimno važno pravilno balansirati između zaštite radnika i negativnih efekata po tržište rada, uz uvažavanje činjenice da ovaj popularni instrument politike **može biti neefikasan** u uvjetima nerazvijenih zemalja s visokom nezaposlenošću i/ili viskom stopom neformalne zaposlenosti, prvenstveno stoga što **su siromašni vrlo** vjerojatno nezaposleni ili su pak zaposleni na neformalnom tržištu i stoga neobuhvaćeni regulacijom tržišta rada i politikom minimalne plaće, a kakav je slučaj i u FBiH.

Nerealno i jednostrano povećanja minimalne neto plaće u FBiH na 1000 KM, uz zadržavanje naknada u obliku toplog obroka, naknade za prevoza i regresa direktno je utjecala:

- **Gubitak konkurentnosti i ino tržišta** (time i ukupnog fonda plaća) brojnih radom intenzivnih djelatnosti, te daljnje slabljenje konkurentnosti na domaćem tržištu uz kontinuirani rast spoljnotrgovinskog deficita (trend prezentiran unutar stavke „Prekomjerna potrošnja u odnosu na proizvodnju“.
- **Smanjivanja stope investicija** (posebice inozemnih), a time i stope rasta nacionalnog dohotka, (projecirani BDP za 2025.godinu 2,4%, revidirano za -0,5% i nove procjene CB 1,9%)
- **Gubljenja reputacijskog kapitala entiteta** (zbog realne opasnosti da se poslovni ambijent ponovno može promijeniti “preko noći”) itd.
- **Inflatornih pritisaka** – jačanje prigušene inflacije (projecirana inflacija od 4,1% , što je revidirano za 0,6 pp naviše) , uz posljedični rast cijena roba i usluga zbog povećanih troškova rada (troškovna inflacija);
- **Smanjenja zaposlenosti** zbog otpuštanja radnika, sa posebnim akcentom na niskoakumulativne grane privrede koj zapošljavaju preko 100.000 zaposlenika i pokretačka su snaga razvoja FBiH. 31. oktobra na evidenciji je bilo: 547.520 zaposlenih. Za 4.322 manje zaposlenih u odnosu na početak godine - što 2025. godinu uz pandemijsku 2020. čini godinom pada broja zaposlenih (u posmatranoj dekadi). Posmatrano po broju zaposlenih, trenutno smo bliže decembru 2023. godine nego decembru 2024. godine - zato ovo zovemo godinom koju su "pojeli skakavci". Ako računamo i oportunitetni trošak od 6.854 zaposlenih (koliko se u ovom periodu povećao broj tokom 2024. godine), onda je jasno da smo izgubili preko 11.000 radnih mjesta.
- **Rasta sive ekonomije** – povećava se broj neformalnih radnih angažmana i isplata “na ruke”; bježanju firmi u podzemlje (broj „koverata“ se povećavao a ne smanjio kako se mislilo=,
- **Povećanja troškova rada**, rast troška minimalne plate i usklađivanja ostalih plaća od 65%, trošak koji u većini kompanija čini preko 50% ukupnog troška, uz rast cijena električne energije i sl značajno opterećuje poslovanje,
- **Usporavanja zapošljavanja mladih i niskokvalifikovanih osoba** – jer poslodavci smanjuju broj zaposlenih da bi održali troškove.
- **Realociranja radne snage** iz formalnog u neformalni sektor
- **Slabljenja usklađenosti distribucije dohodaka** i povećanje ukupne veličine plaća (zbog vezanosti izvjesnog broja plaća za minimalnu ili prosječnu plaću putem koeficijenata).

- **Pritiska na mikro i mala preduzeća**, posebno u proizvodnim i uslužnim djelatnostima sa niskim profitnim maržama;
- **Obeshrabrivanja poduzetništva u cjelini**, posebice u oblasti obrta.

Preporuke UPFBiH

Vlada bi trebala stvoriti uslove u kojima se poduzetništvu isplati zapošljavati. Samo tada, i pod takvim okolnostima, plaće će rasti prirodno, kao rezultat rasta profitabilnosti i produktivnosti. Trebalo bi osigurati prostor tj. poslovni ambijent u kojem bi se što manje radnika bilo na minimalnoj plaći i čime bi se osigurao prostor za povećanje iste.

Minimalna plaća u Federaciji BiH više nije “minimalna” u regionalnom kontekstu. Ona je iznad realnih mogućnosti najvećeg dijela privrede i prijeti održivosti formalne zaposlenosti.

Održiv rast plaća može doći jedino kao posljedica stvarnog povećanja produktivnosti i tehnološkog razvoj. Sve drugo je kratkoročna iluzija koja nas dugoročno skupo košta.

Nesrazmjer rasta plaća i produktivnosti možda trenutno izgleda bezopasno, ali dugoročno vodi u gubitak konkurentnosti. Posebno je pogođen sektor izvoza.

Ako troškovi rada nastave rasti brže od produktivnosti, suočit ćemo se s daljnjim pritiscima na cijene, padom profitabilnosti i gubitkom tržišta. To neće pogoditi samo izvoznike, nego cijelu privredu kroz manje investicija, sporiji rast i manje prilika za nova radna mjesta.

Minimalna plaća ne bi smjela rasti brže od produktivnosti. Dakle, moramo značajno unaprijediti konkurentnost naše privrede, prvenstveno kroz unapređenje uslova poslovanja koje se ogleda u povećanju produktivnosti.

U skladu s tim UPFBiH preporučuje slijedeće:

1. **Ograničavanje rasta minimalne plate** u skladu sa **Uredbom o metodologiji izračuna i usklađivanja najniže plaće** („ Službene novine FBiH“, broj 2/22).

2. **Provođenje reforme** u ključnim područjima: paket fiskalnog rasterećenja (**smanjenje doprinosa na plaće i povećanje neoporezivog dijela dohotka**), smanjenje parafiskalnih nameta, reforma tržišta rada.
3. Po usvajanju fiskalnog paketa, **uspostava nove prilagođene formule** za usklađivanje minimalne plate, prema inflaciji, BDP-u i procentu rasterećenje (**50% stopa inflacije + 50% stopa GDB +.....**).
4. **Zadržavanje Uredbe o neoporezivoj finansijskoj pomoći** radnicima u iznosu do 400 KM i drugih vidova podrške od strane vlasti.
5. **Da se u kratkom roku pripremi detaljna stručna analiza utjecaja povećanja minimalne plaće** na troškove poslovanja, zaposlenost-nezaposlenost i inflaciju u 2025.godini, a prije donošenja Odluke Vlade FBiH o minimalnoj plaći za 2026.godinu.
6. **Za svaku narednu godinu primiti ovakav analitički i metodološki model, čime bi se garantirala određena sigurnost privrednicima i u planiranju tj. Programiranju njihovih aktivnosti za naredni period.**

Opravdano povećanje minimalne plate može biti samo ono koje je praćeno rasterećenjem privrede.

Pravni osnov za utvrđivanje najniže plaće u FBiH

Odredbom člana 78. Zakona o radu Federacije Bosne i Hercegovine (“Službene novine FBiH” br. 26/16 i 89/18, 44/22 i 39/24) propisano je da **Vlada Federacije BiH** utvrđuje najnižu plaću *nakon konsultacija sa Ekonomsko-socijalnim vijećem (ESV)*, a da se ista **određuje na osnovu najniže cijene rada** utvrđene kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu.

Zakon dalje jasno propisuje da je **Vlada dužna donijeti propis** kojim se utvrđuje **metodologija izračuna i usklađivanja najniže plaće**, i to na prijedlog Federalnog ministarstva finansija, u saradnji sa Federalnim zavodom za programiranje razvoja, te uz prethodne konsultacije sa ESV-om.

Uredba o metodologiji izračuna i usklađivanja najniže plaće

Vlada Federacije BiH je, u skladu sa navedenim zakonskim ovlaštenjem, donijela **Uredbu o metodologiji izračuna i usklađivanja najniže plaće** („Službene novine FBiH“, broj 2/22). Ovom uredbom se precizno definišu:

- način izračuna i usklađivanja najniže plaće,
- obavezni statistički pokazatelji (prosječna neto plaća, inflacija, rast BDP-a),
- rokovi i procedura donošenja odluke,

- te obaveza konsultacija sa Ekonomsko-socijalnim vijećem.

Prema **članu 3. i 5. Uredbe**, najniža neto plaća **ne može iznositi manje od 55% prosječne mjesečne neto plaće u Federaciji BiH**. Usklađivanje najniže plaće vrši se **jednom godišnje**, i to u visini zbira **50% porasta potrošačkih cijena i 50% porasta bruto domaćeg proizvoda (BDP)** u periodu januar–septembar tekuće godine, prema zvaničnim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Na taj način se osigurava da rast minimalne plaće bude **usklađen sa realnim ekonomskim pokazateljima**, a ne da se utvrđuje proizvoljno.

Prema članu 6. Uredbe „Najkasnije do 31. decembra tekuće godine, Vlada odlukom usklađuje visinu najniže plaće za narednu godinu, a nakon konsultacija sa Ekonomsko-socijalnim vijećem. Stav 2. člana 6. definiše da u slučaju da Vlada ne postigne dogovor nakon konsultacija sa Ekonomsko-socijalnim vijećem, minimalna plaća za narednu godinu ne može biti niža od iznosa koji je bio utvrđen odlukom za prethodnu godinu.

Na osnovu navedenih propisa, jasno proizlazi da:

- **Visina najniže plaće mora biti rezultat metodološkog proračuna**, a ne političkog dogovora ;
- **Uloga Ekonomsko-socijalnog vijeća je obavezna**, jer Vlada **ne može samostalno mijenjati iznos bez dogovora sa socijalnim partnerima**.
- **Ekonomsku održivost** povećanja treba procjenjivati kroz analizu realnog rasta produktivnosti i fiskalnih kapaciteta, što je posebno značajno imajući u vidu da je Federacija BiH već imala rast minimalne plaće od **146% u periodu 2020–2025.**, najviši u regiji.

Uvažavajući socijalni dijalog, te propise koji definišu utvrđivanje najniže plaće, Udruženje poslodavaca Federacije BiH smatra da svako povećanje minimalne plaće mora biti rezultat **dogovora socijalnih partnera, realnih ekonomskih pokazatelja** – produktivnosti, rasta BDP-a, inflacije i troškova rada – a ne političkih odluka bez procjene učinaka na konkurentnost privrede i zapošljavanje.

Iz navedenog proizlazi da **svako buduće povećanje najniže plaće mora biti zasnovano na zakonski propisanoj metodologiji** i ekonomskim pokazateljima. U protivnom, dolazi do:

- **narušavanja pravne sigurnosti,**
- **neujednačene primjene propisa,**

- i stvaranja dodatnog pritiska na poslovnu zajednicu, posebno mikro i male poslodavce, koji čine preko 80% privrednih subjekata u Federaciji BiH.

Stoga, **Udruženje poslodavaca Federacije BiH** insistira na **dosljednoj primjeni člana 78. Zakona o radu i Uredbe o metodologiji izračuna i usklađivanja najniže plaće**, te na vođenju socijalnog dijaloga isključivo u okviru tih zakonom propisanih procedura.

EU Zakonodavstvo

Direktiva (EU) 2022/2041 o primjerenim minimalnim plaćama u Evropskoj uniji

Prema članu 1. stavovima (2) i (3) Direktive (EU) 2022/2041 o primjerenim minimalnim plaćama, države članice zadržavaju punu nadležnost u pogledu određivanja minimalnih plaća. Direktiva izričito potvrđuje nezavisnost socijalnih partnera i ne dovodi u pitanje njihovo pravo na kolektivno pregovaranje i zaključivanje kolektivnih ugovora bez uplitanja države.

Prema članu 1. stav (2) i članu 4. Direktive, **utvrđuje se obaveza država da promovišu i osiguraju uvjete za slobodno i ravnopravno kolektivno pregovaranje između sindikata i organizacija poslodavaca**. Time se potvrđuje **da je uređivanje plaća putem kolektivnih ugovora legitiman i poželjan mehanizam**, a da država ne bi trebala jednostrano nametati visinu plaća mimo dogovorenih procedura socijalnog dijaloga.

Prema članu 5. stav (2) Direktive, države su dužne prilikom određivanja ili ažuriranja zakonskih minimalnih plaća uzeti u obzir kupovnu moć i troškove života, opću razinu i distribuciju plaća, stopu rasta plaća te dugoročna kretanja produktivnosti. Ovim se jasno uspostavlja načelo da **svako povećanje minimalne plaće mora biti ekonomski održivo, utemeljeno na realnim makroekonomskim pokazateljima, a ne rezultatima političkih odluka vlasti**.

Prema članu 7. Direktive, **države su obavezne osigurati pravovremeno, djelotvorno i suštinsko uključivanje socijalnih partnera u proces određivanja, ažuriranja i procjene adekvatnosti minimalnih plaća**. To uključuje njihovo učešće u savjetodavnim tijelima i u svim fazama pripreme odluka, čime se garantuje princip socijalnog dijaloga kao osnovnog mehanizma u kreiranju politike plaća.

Direktiva (EU) 2022/2041 ne nameće jedinstveni model izračuna niti obavezni prag minimalne plaće, već postavlja okvir u kojem **svaka država – prema svojim ekonomskim prilikama – treba uspostaviti održiv, pravedan i socijalno uravnotežen sistem**. Za Federaciju BiH, to znači da povećanje minimalne plaće mora biti rezultat **socijalnog dijaloga, ekonomskih analiza i procjene produktivnosti**, a ne jednostranih političkih odluka koje bi mogle ugroziti konkurentnost, zapošljavanje i fiskalnu stabilnost.

U posljednjim godinama, naročito za 2025., sve veći broj država članica EU koristi referentne vrijednosti prilikom donošenja odluka o povećanju minimalnih plaća. Većina koristi prosječnu, a ne medijalnu plaću, i u mnogim slučajevima primjenjuje prag od 50% ili vrijednost blizu njega.

Shodno gore navedenom, Udruženje poslodavaca u Federaciji BiH predlaže i insistira na dosljednoj primjeni člana 78. Zakona o radu i na važećoj Uredbi o metodologiji izračuna i usklađivanja najniže plaće, te na vođenju socijalnog dijaloga isključivo u okviru tako propisanih procedura.

KLJUČNI EKONOMSKI POKAZATELJI ZA PODRUČJE FBiH 2025

- BDP
- Spoljnotrgovinska razmjena
- Promet u industriji FBiH
- Inflacija
- Indirektni porezi
- Prihodi po osnovu poreza i doprinosa
- Stopa zaposlenosti u FBiH
- Stopa nezaposlenosti u FBiH
- Socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba
- Kolektivno pregovaranje itd,

BDP BIH

Projekcija rasta realnog GDP za 2025 je 2,6% (Centralna Banka BiH)

Prva preliminarna procjena rasta realnog BDP-a u trećem tromjesečju iznosi 2,0%, što bi moglo biti i rezultatom za 2025.godinu zbog smanjenje domaće i vanjske potražnje.

[Brza procjena BDP-a za drugo i treće tromjesečje 2025. godine i inflacije u kratkom roku](#)

Izvor: Centralna banka Bosne i Hercegovine,
<https://www.cbbh.ba/press/ShowNews/1717> - 29.09.2025.

Ključne poruke:

- *CBBiH procjenjuje godišnji rast realne ekonomske aktivnosti u drugom tromjesečju 2025. godine **na 1,9%, što je niže za 0,6 procentna boda u odnosu na prethodni krug procjena**. Izgledi za rast BDP-a su revidirani naniže, u odnosu na prethodni krug procjena, kao posljedica nižeg od procijenjenog nivoa aktivnosti u industrijskoj proizvodnji, stagniranja turističke aktivnosti, jačeg inflatornog pritiska, te djelimično, i zbog službenih podataka objavljenih za prvo tromjesečje tekuće godine.*
- *Stagniranje aktivnosti u uslužnom, posebice sektoru turizma, pored niske razine aktivnosti u industrijskom sektoru, ukazuje da bi ekonomska aktivnost u trećem tromjesečju mogla ostati relativno skromna. Naša prva preliminarna procjena rasta realnog BDP-a u trećem tromjesečju iznosi 2,0%.*

SPOLJNOTRGOVINSKA RAZMJENA (Uvoz/izvoz)

Pokrivenost uvoza izvozom za deset mjeseci ove godine je iznosila 56,7%, dok je vanjskotrgovinski robni deficit iznosio 10 milijardi i 796 miliona KM.

Izvoz robe: 14.160.628 KM

Uvoz robe: 24.956.674 KM

Ovom dinamikom 2025.godinu će mo završiti na cca 13 milijardi.

Izvor: Agencija za statistiku FBiH

<https://bhas.gov.ba/Calendar/Category/11> podaci za period 01/2025 do 10/2025 godine

Trgovinski deficit raste iz godine u godinu. Vanjskotrgovinski deficit u 2024.godini je iznosio 12,6 milijardi KM u odnosu na 11,1 milijardu KM u 2023. godini.

PROMET U INDUSTRIJI FBiH

Prema preliminarnim podacima industrija bilježi izražene mjesečne oscilacije.

Ukupni promet industrije u FBiH u oktobru 2025. godine u odnosu na septembar 2025.godine, veći je za 0,8 %.

Ako se uporede tržišta, u istom razdoblju na domaćem tržištu zabilježen je pad za 1,1 % i na stranom tržištu zabilježen je rast za 2,6%.

Izvor: Federalni zavod za statistiku, bilten - 01.12.2025. godine

Broj aktivnih poslovnih subjekata u Federaciji BiH

Na dan 31.10.2025. godine broj aktivnih poslovnih subjekata sa uključenim poslovnim jedinicama i podružnicama u Federaciji BiH je 134.348, a na dan 31.10.2024. godine broj aktivnih poslovnih subjekata sa uključenim poslovnim jedinicama i podružnicama u Federaciji BiH bio je 131.383, što je za 2.965 aktivnih subjekata više.

Evidentiranje prometa putem fiskalnih uređaja

Prema službenim podacima Porezne uprave Federacije BiH na dan 31.10.2025. godine na području Federacije BiH instalirano je ukupno **109.374 fiskalnih uređaja**, putem kojih je u oktobru 2025. godine evidentiran ukupan promet u iznosu **6.625.811.254,03 KM**.

U odnosu na 31.10.2024. godine broj fiskalnih uređaja je veći za **4.639**, a evidentirani promet u oktobru 2025. godine je veći u odnosu na oktobar 2024. godine za **318.912.811,95 KM**.

U periodu januar – oktobar 2025. godine evidentiran je ukupni promet u iznosu od 60.683.384.536,49 KM, što predstavlja povećanje od 3.665.774.870,82 KM, odnosno 6,43 %, u odnosu na isti period 2024. godine, kada je ukupni promet iznosio 57.017.609.665,67 KM.

INFLACIJA I POTROŠAČKE CIJENE FBIH

Prema prvim procjenama Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) inflacija u FBIH u 2025.godini bi trebala znositi 3,5% do 3,6%.

Međutim, noviji izvještaji ukazuju na reviziju na više – inflacija za 2025.godinu sada se procjenjuje na oko 4,1%, **što je više za 0,5 procentna boda u odnosu na prethodni krug procjena**.

CBBiH je prilikom ocjene temeljne inflacije za devet mjeseci 2025.godine zabilježio da je ista na nivou 4,33%.

Izvor: Centralna banka Bosne i Hercegovine

<https://www.cbbh.ba/press/ShowNews/1736?lang=hr> - 29.10.2025. godine

Ključne poruke:

- *Ukupnu inflaciju u trećem tromjesečju 2025. godine procjenjujemo na 4,3%, a temeljnu inflaciju na 4,6%. **Ukupna inflacija je značajno revidirana naviše (1,3 procentna boda)** u odnosu na procjene iz juna, zbog snažnog rasta cijena hrane, ponovnog rasta cijena električne energije za domaće kupce, **te jačeg od očekivanog efekta rasta minimalne plaće na plaće u svim djelatnostima**, i cijene u većini odjeljaka.*
- *Rastu domaćih cijena značajno doprinose faktori iz domaćeg okruženja, poput rasta cijena usluga. U trenutnim okolnostima, očekujemo da će inflacija postepeno usporavati u kratkom roku. Ipak, inflatorni pritisci će ostati značajni do kraja godine. Naša preliminarna procjena ukupne inflacije u četvrtom tromjesečju 2025. godine iznosi 3,9%, a temeljne inflacije 4,6%.*

Potražnačke cijene u U FBiH

Godišnji rast prosječnih potrošačkih cijena u sektoru usluga je procijenjen na 4,84%

Potrošačke cijene u oktobru 2025. godine, u prosjeku, su porasle za 0,6% u odnosu na prethodni mjesec.

U oktobru 2025. godine u odnosu na oktobar 2024. godine, cijene su porasle za 4,2% (godišnja inflacija).

Izvor: Federalni Zavod za statistiku

<https://fzs.ba/index.php/2025/11/20/indeksi-potrosackih-cijena-u-oktobru-listopadu-2025-godine/> - 20.11.2025. godine

INDIREKTNI POREZI (PDV, carine, akcize, trošarine, putarine)

Prihodi od indirektnih poreza za jedanaest mjeseci 2025. godine iznosili su 11.071.000 milina **KM i veći su za 574 miliona KM ili za 5,46 % u odnosu na isti period 2024. godine**, kada su iznosili 10.497.000 KM.

Ostvareni prihodi potvrđuju da je UIO u prosjeku svaki mjesec u 2025. godini prikupila više od milijardu KM.

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje

<https://www.uino.gov.ba/portal/bs/novosti/za-11-mjeseci-vise-od-11-milijardi-km-indirektnih-poreza/> - 01.12.2025. godine

Nakon povrata PDV-a privredi (2.400.000 miliona KM), **neto sredstva za raspodjelu** - država, entiteti i Distrikt Brčko - iznosili su 9.067.000 miliona KM i veći su za 470 miliona KM u odnosu na prihode koje su korisnici dobili za isti period 2024. godine.

Rasprodjela prihoda I-XI 2025.godine

Za finansiranje državnih institucija u periodu I-XI 2025. godine **raspoređen je iznos od 924 miliona KM.**

Višak prikupljenih prihoda od indirektnih poreza završio je kod entiteta i Brčko distrikta. **Tako je Federacija BiH sa jedinstvenog računa dobila 5.200.000 miliona KM**, Republika Srpska 2.802.000 miliona KM i Brčko distrikt 281 milion KM.

Akcize - 184 miliona

Carine - 47.8 miliona

Izvor: Centralna banka BiH (Izveštajni period august 2025.)

PRIHODI PO OSNOVU POREZA, DOPRINOSA

Porezni obveznici Federacije BiH u periodu I-X 2025. godine su uplatili 7.303.193.463 KM javnih prihoda, **što je u odnosu na isti period 2024. godine više za 739.681.377 KM, ili za 11,27%.**

Izvor: Porezna uprava FBiH

<https://www.pufbih.ba/news/post/6920464783838f74f6eab753> - 21.11.2025.

Strukturu javnih prihoda za period I-X 2025. godine u odnosu na I-X 2024. godine prikazujemo u sljedećoj tabeli:

R.br.	Naziv prihoda	I-X 2024	I-X 2025	index	razlika u KM
1	2	3	4	5 (4/3)	6 (4-3)
1.1.	Prihodi od indirektnih poreza	24.146	10.181	42,16	-13.965
1.2.	Zaostali prihodi od poreza na promet	371.580	530.775	142,84	159.195

2.	Prihodi od direktnih poreza	1.330.150.597	1.496.460.192	112,50	166.309.595
2.1.	Porez na dobit i zaostali prihodi od poreza na dobit	575.824.834	583.998.589	101,42	8.173.755
2.2.	Porez na dohodak i zaostali prihodi od poreza fizičkih lica	631.515.525	776.493.452	122,96	144.977.927
2.3.	Porez na imovinu, naslijeđe i poklon	42.502.482	45.334.426	106,66	2.831.943
2.4.	Porez na promet nepokretnosti i prava	79.927.793	90.270.161	112,94	10.342.368
2.5.	Zaostali prihodi od ostalih poreza	379.963	363.565	95,68	-16.398

3.	Doprinosi	4.506.987.759	5.063.578.074	112,35	556.590.316
3.1.	Doprinos za PIO	2.519.499.018	2.799.776.934	111,12	280.277.915
3.2.	Doprinos za zdravstveno osiguranje	1.779.983.744	2.020.051.482	113,49	240.067.737
3.3.	Doprinos za osiguranje od nezaposlenosti	207.504.996	243.749.659	117,47	36.244.663
Ukupni prihodi od direktnih poreza i doprinosa		5.837.138.356	6.560.038.267	112,38	722.899.911
4.	Takse i naknade	646.324.730	654.181.953	101,22	7.857.223
5.	Članarine	14.720.123	16.941.238	115,09	2.221.115
6.	Novčane kazne	61.436.023	67.139.463	109,28	5.703.440
7.	Ostali javni prihodi	3.497.129	4.351.587	124,43	854.458
UKUPNO NAPLAĆENI PRIHODI		6.563.512.085	7.303.193.463	111,27	739.681.377

ZAPOSLENI FBiH

Broj zaposlenih na dan 31.10.2025.godine je 547.520. U odnosu na objavljeni podatak o broju zaposlenih na dan 30.9.2025. godine, kada je iznosio 547.065, broj zaposlenih veći je za 455. **U odnosu na početak godine to je za 4.322 manje zaposlenih** - što 2025. godinu uz pandemijsku 2020. čini godinom pada broja zaposlenih (u posmatranoj dekadi). Posmatrano po broju zaposlenih, trenutno smo bliže decembru 2023. godine nego decembru 2024. godine. Ako računamo i oportunitetni trošak od 6.854 zaposlenih (koliko se u ovom periodu povećao broj tokom 2024. godine), onda je jasno da smo izgubili preko 11.000 radnih mjesta.

Prema službenim evidencijama Porezne uprave Federacije BiH na dan 31.10. 2025. godine **do 35 godina života zaposleno je 175.695, ili 32,09%** zaposlenika, a **preko 36 godina** života zaposleno je **371.825 ili 67,91% zaposlenika.**

Broj zaposlenih na dan 31.10.2025. godine prema starosnoj i spolnoj strukturi

Starosna struktura - godine života	Broj zaposlenih	% učešća u broju zaposlenih	Starosna struktura - godine života	% učešća u broju zaposlenih
do 20	9.522	1,74	do 35 godina	32,09%
od 21 do 25	38.174	6,97		
od 26 do 30	66.609	12,17		175.695

od 31 do 35	61.390	11,21		
od 36 do 45	156.086	28,51	od 36 godina	67,91%
od 46 do 55	133.643	24,41		
od 56 do 65	77.945	14,24		371.825
od 66	4.151	0,76		
UKUPNO	547.520			

Broj zaposlenih po stručnoj spremi

Ne postoje – bar javno – dostupni ažurirani podaci koji pružaju kompletnu strukturu broja zaposlenih u FBiH po stručnoj spremi. U izvještajima se navodi najčešće struktura zaposlenih po djelatnostima, starosnoj strukturi, spolu, kantonu, vrsti posla, ali ne i po obrazovanju.

Broj zaposlenih u Javnom sektoru

Nema preciznih informacija za 2025. godinu ni Porezna uprava, FZZZ i Federalni zavod za statistiku, itdd o broju zaposlenih u javnom sektoru.

Federalni zavod za statistiku u dopisu upućenom UPFBiH naznačio je da se prvi rezultati poslovnih subjekata razvrstanih po sektorima, u kojima možemo vidjeti razliku u zaposlenosti u javnom i relanom sektoru, sa stanjem 31.12. biti dostupni 30.10.2026. godine, stoga ne možemo imati tačne podatke o zaposlenosti u ova dva sektora.

Objavljeni Podaci Federalnog zavoda za statistiku za 2024. godinu kažu da je **broj zaposlenih u javom sektoru iznosio je 173.013 (31,60%)**, a u privatnom 374.647 (68,40%).

NEZAPOSLENOST, EVIDENCIJE

Dana 31.10.2025. godine na evidencijama Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje **ukupno je registrovano 253.842 osobe**, što je u odnosu na prethodni mjesec **smanjenje za 334 osobe**.

<https://www.fzzz.ba/ID:M-2> - 26.11.2025. godine

Izvor: Federalni Zavod za zapošljavanje

Među nezaposlenima najviše je KV (80.071 ili 31,54%) i NKV radnika (76.264 ili 30,04%), potom slijede osobe sa SSS (71.361 ili 28,11%) i VSS (18.258 ili 7,19%), osobe sa PKV (3.097 ili 1,22%), VKV (412 ili 0,16%) i osobe sa NSS (224 ili 0,09%).

Prijavljenih na evidenciju nezaposlenosti po prestanku radnog odnosa u FBiH do izvještajnog perioda (oktobar 2025.) **ukupno 6.984**.

Razlozi:

Stečaj, likvidacije, ne struktuiranje, privatizacija FBiH – ukupno 65

Tehnološki ili organizacijski višak FBiH - ukupno 1355

Ostalo - prestanak ugovora na određeno vrijeme, sporazumni raskid ugovora, povreda radne obaveze i sl.) FBiH - ukupno 5564

SOCIJALNO ZBRINJAVANJE NEZAPOSLENIH

U oktobru 2025.godine **pravo na zdravstveno osiguranje** u predmetnom mjesecu preko kantonalnih službi za zapošljavanje **ostvarile su 182.783 osobe, što je za 331 više nego u prethodnom mjesecu**.

Pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje (dokup staža) **koristilo je 368 osoba**.

Zabilježena su **12.024 korisnika novčane naknade**, što je u poređenju sa podacima iz prethodnog mjeseca **smanjenje za 1.115**.

Socijalna sigurnost nezaposlenih u oktobru 2025.godine na evidencijama službi za zapošljavanje bilo je registrirano **28.813 demobilisanih boraca/branitelja**, što u odnosu na prethodni mjesec predstavlja smanjenje za 211, odnosno 0,73%. Udio demobilisanih boraca/branitelja u ukupnom broju nezaposlenih iznosi 11,35%.

Izvor: Federalni Zavod za zapošljavanje <https://www.fzzz.ba/ID:M-2> od 26.11.2025.

Rast socijalnih davanja

Donošenjem odluke o minimalnoj plaći u Federaciji BiH za 2025. godinu, koja sada iznosi 1.000 KM, **dolazi i do povećanja dječjeg dodatka sa dosadašnjih 117 KM na 190 KM po djetetu.**

Roditelji njegovatelji će sada primati uvećanu minimalnu plaću, odnosno 1000 KM.

Izvor: Federalno ministarstvo rada i socijalne politike

<https://fmrsp.gov.ba/povecanje-minimalne-place-ce-imati-direktan-utjecaj-na-odredena-socijalna-davanja> od 08.01.2025

Sektor zdravstva – bolovanja

Udruženje poslodavaca u FBiH proteklih godina aktivno je radio na sljedećim inicijativama i prijedlozima:

- **Naknada plaće za vrijeme bolovanja** koja pada na teret poslodavaca **da se smanji sa sadašnjih 42 na 15 dana**, a ostatak na teret Fonda
- Da se poslodavci djelimično ili u potpunosti, u zavisnosti da li je poslodavac bio odgovoran za povredu, **oslobode obaveze da snose teret isplata naknade plaće u slučaju povrede na radu ili profesionalne bolesti**, kao i smanjenje roka koji je određen Zakonom u kojem poslodavci imaju navedenu obavezu
- Da se brišu odredbe koje obavezuje poslodavce na **dodatne troškove zdravstvene zaštite i reosiguranje**, koje u praksi i nije moguće provesti jer taj proizvod nikada nije uspostavljen i ne postoji na tržištu FBiH.

Cilj predloženih izmjena jeste rasterećenje poslodavaca od neopravdanih troškova, poboljšanje poslovnog ambijenta, usklađivanje propisa najvećeg broja država u Europi, čak i u okruženju, zatim kontrola odobravanja i korištenja bolovanja, spriječenih zloupotreba, kao i zaštita osoba koje su pretrpjele povrede na radu ili oboljele od profesionalne bolesti.

Nažalost nema iskoraka ni po jednom od ova tri pitanja.

Službeni podaci i informacije sa terena jasno ukazuju da je **zagarantirana minimalna plata od 1000 KM “ohrabrila i motivirala” radnike na pojačano otvaranje bolovanja ponavljamo** jer je plata zagarantirana što je rezultiralo povećanim brojem dana bolovanja. To je motivisalo poslodavce da za 2026. godinu minimalnu platu vežu efektivan rad.

Dok statistički podaci ukazuju na to da je evropski prosjek bolovanja 6,5 radnih dana godišnje ili oko 3,5 posto, dotle na nivou FBiH taj procent iznosi 13 posto, odnosno gotovo 25 radnih dana godišnje.

Projekcije izračuna minimalne plaće

U slučaju minimalne plaće **1000,00 KM** ukupno doprinosa na tu platu je **657,91 KM** što je **ukupno 1657,91 KM**

U slučaju mimanlne plaće **1000.50 KM** ukupno doprinosa na platu je **693,35 KM** što je **ukupno 1743,35 KM**

U slučaju plaće od **1200,00 KM** ukupno doprinosa na plaću je **799,68 KM** što je **ukupno 1999,00 KM** u ovoj varijanti.

Iz prethodnog je vidljivo da u slučaju povećanja minimalne place za 50,00 KM ili 1050,00 KM bruto primanja iznose 1743,35 KM odnosno povećanje od **106,33 KM**.

U slučaju povećanja na 1200,00 bruto povećanje je **341,09 KM** što su fiksni iznosi doprinosa i poreza za izračun bruto plate radnika.

Napominjemo da prethodni primjeri nisu obuhvatili i druga primanja radnika koja podrazumijevaju topli obrok, regres, prevoz i ostale zagarantirane naknade čime se ovaj iznos značajao poveća.

Najniža plata u Republici Srpskoj utvrđuje se u bruto iznosu od 1.344,26 KM, odnosno u neto iznosu od 900,00 KM.

Najniža plata za poslove za čije obavljanje se zahtijeva najmanje stečeno srednje obrazovanje u trajanju od tri godine utvrđuje se u bruto iznosu od 1.426,23 KM, odnosno u neto iznosu od 950,00 KM.

Najniža plata za poslove za čije obavljanje se zahtijeva najmanje stečeno srednje obrazovanje u trajanju od četiri godine utvrđuje se u bruto iznosu od 1.508,20 KM, odnosno u neto iznosu od 1.000,00 KM.

Najniža plata za poslove za čije obavljanje se zahtijeva najmanje stečeno više obrazovanje utvrđuje se u bruto iznosu od 2.000,00 KM, odnosno u neto iznosu od 1.300,00 KM.

Plate u EU

Statistički podaci o minimalnim platama koje objavljuje Eurostat odnose se na nacionalne minimalne plate. Nacionalna minimalna plata obično se primjenjuje na sve zaposlenike, ili barem na veliku većinu zaposlenika u zemlji. Provodi se zakonom, često nakon konsultacija sa socijalnim partnerima, ili direktno nacionalnim međusektorskim sporazumom.

Minimalne plate se uglavnom prikazuju kao mjesečne stope plata za bruto zaradu (prije odbitka poreza na dohodak i doprinosa za socijalno osiguranje koje plaća zaposlenik; ovi odbici variraju od zemlje do zemlje).

Eurostat objavljuje nacionalne minimalne plate dva puta godišnje. One odražavaju situaciju 1. januara i 1. jula svake godine. Kao rezultat toga, modifikacije...

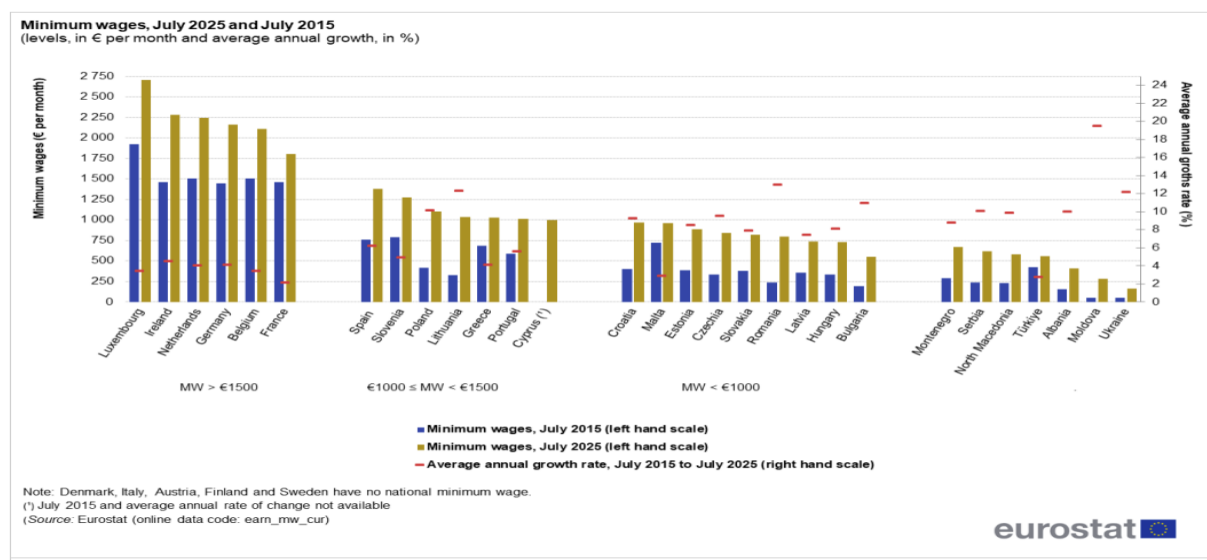
Varijacije u nacionalnim minimalnim platama

Minimalne plate u EU kreću se od 551 eura mjesečno u Bugarskoj do 2 704 eura mjesečno u Luksemburgu (vidi Grafikon 1).. Dana 1. jula 2025. godine, 22 od 27 zemalja EU imale su nacionalnu minimalnu platu. Postoji 5 zemalja EU bez nacionalne minimalne plate: Danska, Italija, Austrija, Finska i Švedska.

Nijedna zemlja EFTA-e nema nacionalnu minimalnu platu.

Od 10 zemalja kandidata i potencijalnih kandidata, 7 ima nacionalnu minimalnu platu (Crna Gora, Moldavija, Sjeverna Makedonija, Albanija, Srbija, Turska i Ukrajina), dok Bosna i Hercegovina, Gruzija i Kosovo nemaju.

Grafikon 1.

Na osnovu njihovih nacionalnih bruto mjesečnih minimalnih plata koje su važile 1. jula 2025. godine, izraženih u eurima (€), dotične zemlje EU mogu se svrstati u 3 različite grupe (vidi grafikon 1, zemlje koje nisu članice EU prikazane su odvojeno):

Iznad 1.500 eura mjesečno: Ova grupa uključuje Luksemburg, Irsku, Holandiju, Njemačku, Belgiju i Francusku. Njihove nacionalne minimalne plate kretale su se od 1.802 eura u Francuskoj do 2.704 eura u Luksemburgu.

Od 1.000 eura do 1.500 eura mjesečno: Ova grupa uključuje Španiju, Sloveniju, Poljsku, Litvaniju, Grčku, Portugal i Kipar. Njihove nacionalne minimalne plate kretale su se između 1.000 eura na Kipru i 1.381 eura u Španiji.

Ispod 1.000 eura mjesečno: Ova grupa uključuje Hrvatsku, Maltu, Estoniju, Češku, Slovačku, Rumuniju, Latviju, Mađarsku i Bugarsku. Njihove nacionalne minimalne plate kretale su se od 551 eura u Bugarskoj do 970 eura u Hrvatskoj.

Prosječna godišnja stopa rasta između jula 2015. i jula 2025. bila je najviša u Rumuniji (+13,0%), zatim u Litvaniji (+12,3%), Bugarskoj (+11,0%) i Poljskoj (+10,2%). Najniže prosječne godišnje stope rasta među zemljama EU zabilježene su u Francuskoj (+2,1%) i Malti (+2,9%).

Napomena: za zemlje čija nacionalna valuta nije euro: Bugarska, Češka, Mađarska, Poljska i Rumunija, zemlje kandidati i potencijalni kandidati osim Crne Gore[1] minimalna plata je preračunata u euro (€) korištenjem deviznog kursa koji je bio na snazi iz juna 2025., osim Moldavije (na kraju decembra 2024.).

Minimalne plate izražene u standardima kupovne moći

Razlike u minimalnim platama su znatno manje nakon prilagođavanja razlikama u nivoima cijena. Grafikon 2 upoređuje bruto minimalne plate koje su važile 1. jula 2025. godine, u standardima kupovne moći (PKM), tj. nakon prilagođavanja razlikama u cijenama među zemljama. To se radi korištenjem najnovijih dostupnih pariteta kupovne moći (PKM), referentne godine 2024, za konačne izdatke za potrošnju domaćinstava. Ovo prilagođavanje smanjuje razlike među zemljama. U smislu PKM, zemlje EU sa nacionalnom minimalnom platom mogu se klasifikovati u 3 grupe, kao što je bio slučaj za vrijednosti izražene u eurima, ali sa drugačijim sastavom (vidi Grafikon 2, zemlje koje nisu članice EU su prikazane odvojeno).

Iznad ili jednako 1.500 PKM: Ova grupa uključuje Luksemburg, Njemačku, Holandiju, Belgiju, Irsku, Francusku, Španiju i Poljsku. Njihove nacionalne minimalne plate kretale su se od 1.500 PKM u Poljskoj do 2.035 PKM u Luksemburgu.

Između 1.000 PPS i ispod 1.500 PPS: Ova grupa uključuje Sloveniju, Rumuniju, Hrvatsku, Litvaniju, Grčku, Portugal, Kipar, Maltu i Mađarsku. Njihove nacionalne minimalne plate kretale su se od 1.001 PKM u Mađarskoj do 1.417 PPS u Sloveniji.

Ispod 1.000 PPS: Ova grupa uključuje Slovačku, Češku, Bugarsku, Latviju i Estoniju. Njihove nacionalne minimalne plate kretale su se od 886 PPS u Estoniji do 963 PPS u Slovačkoj.

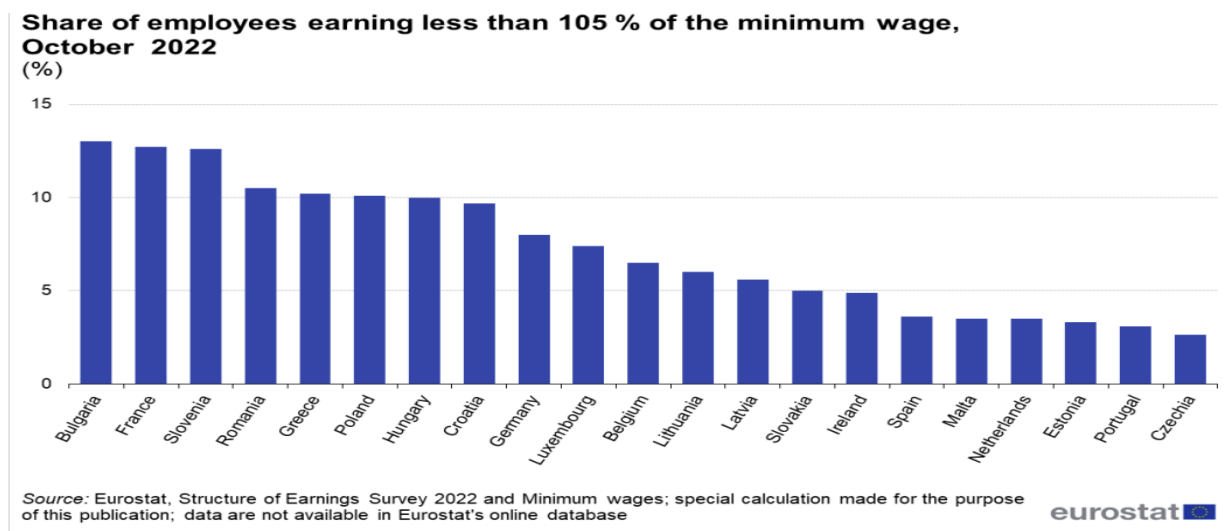
Udio minimalne plate u zaradi

Udio zaposlenih koji zarađuju minimalnu platu može se znatno razlikovati među zemljama. Povezivanjem mikropodataka iz SES 2022 s nivoom minimalnih plata koji je bio na snazi u to vrijeme (referentni datum: 1. juli 2022.), možemo procijeniti ove udjele koji su prikazani na Grafikonu 2. Radi poređenja, obuhvat je ograničen na radnike s punim i nepunim radnim vremenom (pretvorene u jedinice s punim radnim vremenom), starosti 22 godine

i više, koji rade u firmama s 10 i više zaposlenih, isključujući javnu upravu, odbranu i obavezno socijalno osiguranje . Štaviše, mjesečne zarade izračunate iz SES 2022 isključuju sve zarade povezane s prekovremenim radom i radom u smjenama.

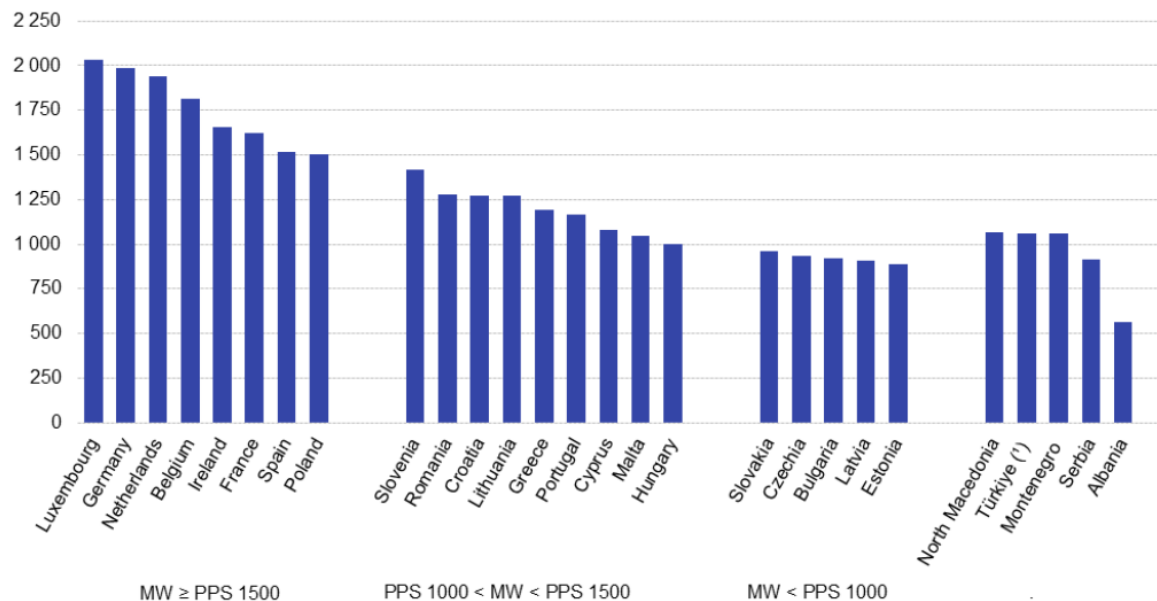
U 2022. godini, udio zaposlenih koji su primali platu manju od 105% [3] nacionalne minimalne plate bio je iznad 10% u 7 zemalja EU s minimalnom platom: Bugarska (13,0%), Francuska (12,7%), Slovenija (12,6%), Rumunija (10,5%), Grčka (10,2%), Poljska (10,1%) i Mađarska (10,0%). Najniži udio zaposlenih koji zarađuju manje od 105% nacionalne minimalne plate zabilježen je u Portugalu (3,1%) i Češkoj (2,6%).

Grafikon 2.

Grafikon 3.

Minimum wages, July 2025 (PPS per month)

(*) Data based on the MW level of July 2024

Note 1: Denmark, Italy, Austria, Finland and Sweden have no national minimum wage

Note 2: Purchasing power parities (PPPs) are not available for Ukraine and Moldova

Source: Eurostat (online data code: earn_mw_cur)

eurostat

Dana 1. jula 2025. godine, najviša minimalna plata u eurima (u Luksemburgu) bila je 4,9 puta veća od najniže (u Bugarskoj). Kada se izrazi u PPS-u, najviša (u Luksemburgu) bila je 2,3 puta veća od najniže (u Estoniji).

Nivoi minimalnih plata u odnosu na srednju bruto zaradu

Grafikon 4 pruža informacije o nacionalnim minimalnim platama u odnosu na srednju bruto zaradu. Podaci su objavljeni za referentnu 2022. godinu, posljednju godinu za koju su dostupni podaci o zaradi[2], na osnovu Ankete o strukturi zarade (SES 2022).

Nacionalne minimalne plate, koje su važile 1. jula 2022. godine, podijeljene su sa srednjom bruto zaradom mjerenom iz SES-a. Unutar EU, rezultirajući omjer se kretao od 43% (u Estoniji i Latviji) do 66% (u Francuskoj, Portugalu i Sloveniji).

U 2022. godini, minimalne plate predstavljale su preko 60% srednje bruto zarade za radnike sa punim i nepunim radnim vremenom u samo 3 zemlje EU: Francuskoj, Portugalu i Sloveniji (sve 66%). Minimalne plate kretale su se od 50% do 60% srednje bruto zarade u 14 zemalja EU: Grčka i Poljska (obje 59%), Luksemburg (58%), Rumunija (57%), Hrvatska (56%), Mađarska (55%), Holandija, Bugarska, Njemačka, Španija i Slovačka (sve 54%), a slijede Češka, Irska i Litvanija (sve 50%). U 4 zemlje EU – Belgija (49%), Malta (46%), Estonija i Latvija (obje 43%) – minimalne plate bile su manje od polovine srednje bruto zarade.

Grafikon 4.

European Economic Forecast Autumn 2025 for BiH

Ekonomska aktivnost usporila se u prvoj polovini 2025. godine zbog slabe vanjske potražnje i rastuće domaće inflacije. Rast zaposlenosti postao je negativan, ali je broj registrovanih nezaposlenih nastavio opadati. Očekuje se da će ovi faktori usporiti rast tokom ostatka 2025. godine, sa projekcijom skromnog rasta u 2026. i 2027. godini. Očekuje se da će rast izvoza ostati nizak, što odražava slabu vanjsku potražnju i smanjenu konkurentnost cijena zbog visokog rasta domaćih plata. Raspoloživi dohodak će biti negativno pogođen upornom inflacijom i niskim rastom zaposlenosti.

Ekonomska aktivnost će ostati niska tokom prognoziranog perioda

Ekonomski rast je iznosio oko 2,5% u 2024. godini, usporavajući na 1,8% u prvoj polovini 2025. godine, uglavnom zbog slabijeg rasta izvoza, prvenstveno zbog smanjenja potražnje na izvoznim tržištima. Privatna potrošnja je bila glavni pokretač rasta, a koristila je snažan rast realnih plata usred visokog povećanja nominalnih plata. Rast uvoza se ubrzao, odražavajući povećanu domaću potražnju. Neto finansijski prilivi, uglavnom u obliku transfera – posebno doznaka – ostali su stabilni u 2024. i prvoj polovini 2025. godine, na nivou od približno 10% BDP-a ukupno. Deficit tekućeg računa se povećao zbog slabijeg izvoza, dok je neto priliv stranih direktnih investicija ostao relativno nizak, ispod 3% BDP-a.

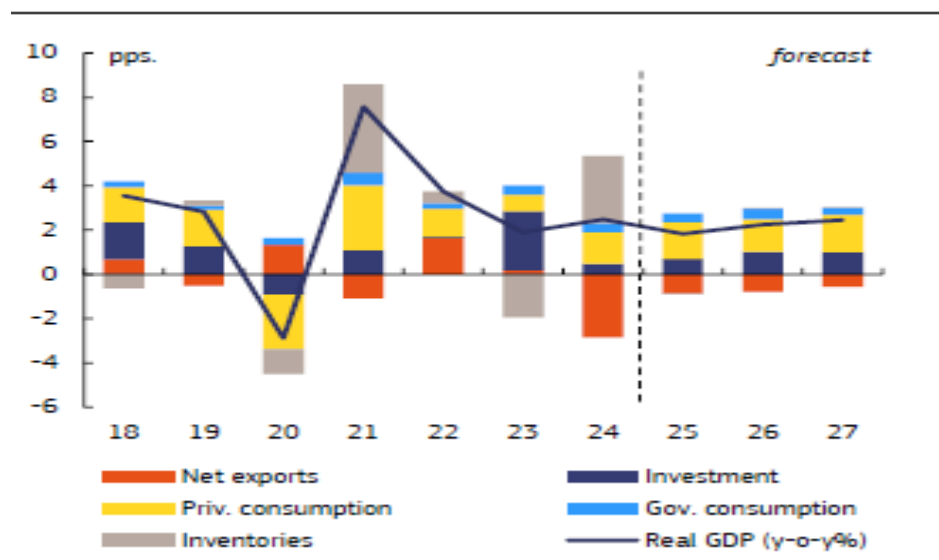
Tokom prognoziranog perioda, predviđa se da će ekonomski rast ostati prigušen. Rast privatne potrošnje će vjerovatno ostati stabilan, a koristit će mu snažan rast plata. Međutim, predviđa se da će vanjska potražnja ostati niska zbog skromnog rasta izvoznih tržišta zemlje i pogoršanja međunarodne konkurentnosti cijena kao rezultat brzog rasta domaćih plata. Početak konačnog perioda CBAM-a u januaru 2026. godine povećat će troškove izvoza s visokim udjelom CO₂, što će utjecati na značajan dio izvoza zemlje. Sveukupno, očekuje se usporavanje rasta BDP-a u 2025. godini, dok se predviđa da će snažnije investicije, koje imaju koristi od nižih političkih tenzija i povećane finansijske podrške EU, blago potaknuti rast BDP-a u 2026. i 2027. godini.

Tržište rada će ostati napeto; zbog smanjenja ponude radne snage, rast registrovane zaposlenosti dodatno se usporio sa 0,5% u 2024. na -0,3% u prvih osam mjeseci 2025. godine. Trgovina i turizam nastavili su pokazivati najveći rast zaposlenosti, dok je zaposlenost opala u drugim sektorima poput rudarstva i poljoprivrede. Broj nezaposlenih nastavio je opadati zbog toga što mnogi od tih pojedinaca napuštaju tržište rada. Indikacije o kontinuiranom odlivu kvalifikovane radne snage ukazuju na povećani nedostatak radne snage u sektorima kao što su građevinarstvo i zdravstvo. Ovo će doprinijeti daljnjim pritiscima na plate koji premašuju rast produktivnosti, a istovremeno će pomoći u smanjenju stope nezaposlenosti.

Očekuje se da će inflacija ostati povišena

Inflacija je ubrzana sa 1,4% u 2024. na 3,9% tokom prvih devet mjeseci 2025. godine, uglavnom zbog viših cijena hrane, restorana i hotela, te zdravstvenih usluga. Nominalni rast plata porastao je sa 9,8% u 2024. na 13,8% u prvih osam mjeseci 2025. godine, ili sa 8% na 10% u realnom iznosu, što je znatno više od rasta produktivnosti. Zbog uskih grla na tržištu rada, očekuje se da će pritisci na plate ostati visoki, što će dovesti do ukupne inflacije na blizu 4% u 2025. godini. Dok se predviđa da će niske cijene uvoza smanjiti ukupnu inflaciju u 2026. i 2027. godini, domaća ekonomska aktivnost usporila je u prvoj polovini 2025. godine zbog slabe vanjske potražnje i rastuće domaće inflacije. Rast zaposlenosti postao je negativan, ali je broj registrovanih nezaposlenih nastavio da opada. Očekuje se da će ovi faktori usporiti rast tokom ostatka 2025. godine, sa projekcijom skromnog rasta u 2026. i 2027. godini.

Grafikon 1: Bosna i Hercegovina - Rast realnog BDP-a, neto izvoza, investicija, private potrošnje, zaliha, državn epotrošnje

Javne finansije se suočavaju s dodatnim pritiscima na potrošnju

Deficit opće države porastao je sa 1,1% u 2023. na 1,9% BDP-a u 2024. Uprkos snažnom rastu prihoda početkom 2025. godine, **očekuje se da će veće plate i socijalni transferi povećati deficit na 2,5% BDP-a u 2025. godini.** Očekuje se da će prihodi ostati stabilni na oko 43% BDP-a tokom cijelog prognoziranog perioda. U 2026. godini, **usporavanje rasta prihoda i kontinuirano visoka potrošnja za penzije i socijalne transfere očekuje se da će povećati deficit opće države za oko ½ procentnih poena BDP-a.** Ograničenja finansiranja pomoći će u obuzdavanju povećanja potrošnje, što će dovesti do smanjenja deficita u 2027. godini. Međutim, ograničeno poštivanje računovodstvenih standarda EU ometa tačnost i pouzdanost podataka javnog sektora.

Rizici su uglavnom na pozitivnoj strani.

Direktna izloženost zemlje američkom izvoznom tržištu je prilično ograničena. Na domaćem planu, ekonomski rast bi mogao imati koristi od nedavnog smanjenja političkih tenzija, poboljšavajući investicijsku klimu. To bi moglo omogućiti zemlji pristup daljnjoj finansijskoj podršci EU za investicije i

odgođene strukturne reforme. S obzirom na planirane opće izbore 2026. godine, javna potrošnja bi se mogla značajno povećati, podržavajući rast proizvodnje, ali i rezultirajući znatno većim deficitom i dugom.

Tabela 1 Glavne odrednice predviđanja za BiH

	2024			06-21	Annual percentage change					
	bn BAM	Curr. prices	% GDP		2022	2023	2024	2025	2026	2027
GDP (a)		53.8	100.0	:	3.7	1.9	2.5	1.8	2.2	2.5
Private Consumption (a)		35.4	65.7	:	1.9	1.1	2.1	2.5	2.2	2.5
Public Consumption (a)		10.0	18.7	:	1.3	2.1	2.2	2.0	2.5	1.5
Gross fixed capital formation (a)		12.7	23.5	:	0.3	12.1	2.2	3.0	4.5	4.5
Exports (goods and services) (a)		21.9	40.8	:	11.8	-1.2	-3.1	2.0	2.5	2.8
Imports (goods and services) (a)		29.3	54.4	:	6.2	-1.3	2.8	3.1	3.3	3.1
GNI (GDP deflator)		53.6	99.5	:	3.7	2.7	2.6	1.8	2.2	2.5
Contribution to GDP growth:										
Domestic demand				1.3	1.6	3.6	2.3	:	:	:
Inventories				0.2	0.5	-1.9	2.9	:	:	:
Net exports				0.4	1.6	0.2	-2.8	-0.9	-0.8	-0.6
Employment				1.6	1.0	0.8	0.4	0.3	0.5	0.7
Unemployment rate (b)				17.4	15.4	13.4	13.2	12.9	12.5	12.0
Compensation of employees / head				:	13.0	11.9	2.5	4.4	4.6	3.7
Unit labour costs whole economy				:	10.0	10.7	0.5	2.9	2.8	2.0
Saving rate of households (c)				:	:	:	:	:	:	:
GDP deflator				:	9.5	9.6	3.1	3.8	2.8	2.1
Consumer price index				:	14.0	6.1	1.7	4.0	3.3	3.0
Terms of trade goods				:	-4.7	-0.7	-1.5	0.0	0.0	0.0
Trade balance (goods) (d)				-25.8	-22.3	-20.1	-21.8	-21.5	-21.6	-21.8
Current-account balance (d)				-5.7	-4.4	-2.3	-4.3	-3.9	-4.1	-4.2
General government balance (d)				-0.6	0.1	-1.1	-1.9	-2.5	-3.0	-2.7
Structural budget balance (e)				:	:	:	:	:	:	:
General government gross debt (d)				35.2	29.3	25.8	26.4	27.5	29.0	30.5

(a) Due to data inconsistencies, the latest national account update (as of 30.09.2025) has not been taken into account. (b) as % of total labour force. (c) gross saving divided by adjusted gross disposable income. (d) as a % of GDP. (e) as a % of potential GDP.

